

HET CORRECTIEWERK VAN ARCHITECT MATHIEU BRULS

Steeds vaker krijgt het bureau van Mathieu Bruls te maken met de renovatie van historische panden. Voorbeeld van zijn plan van aanpak is het singelhuis in het Maastrichtse stadsdeel Wyck, dat hij met zijn vriendin en hun dochter bewoont. Het eerste wat Bruls en Co namelijk doet, is subtiele correcties aanbrengen. 'Een architect moet eerst orde op zaken stellen. Dat genereert vrijheid.'

Productie **Jeen Boetzel** Fotografie **Guy Obijn** Tekst **Chris Muyres**

PORTFOLIO BRULS EN CO

Geschiedenis Mathieu Bruls (49) studeerde af als architectonisch stedenbouwkundig ontwerper aan de Technische Universiteit Eindhoven. Sinds 1997 werkt hij onder de naam Bruls en Co. Zijn bureau telt momenteel vijftien medewerkers.

Projecten Concepten voor het centrum van diverse gemeenten, diverse woonwijken en winkelcentra; verbouw en nieuwbouw van particuliere huizen; interieurs van winkels, bedrijfspanden, kantoren en horeca, waaronder het Mediacafé in Amsterdam; autonome meubels. **Werkterrein** Interieurarchitectuur, architectuur, stedenbouw, productontwerp. **Signatuur** Het creëren van een totaalbeleving van architectuur, vaste meubels, inrichting en tuin. Invoegen van nieuwe architectuur in de bestaande.

De woonkamer met eettafel en stoelen uit de Aluminium Group van Charles en Ray Eames (Vitra), de theepot is een ontwerp van Arne Jacobsen voor Stelton. Schilderij W.H.O is gemaakt door Han Rameckers. De wandvaas en tafeltjes zijn een eigen ontwerp voor M12.nl. De vloer is van massief wengé. **Linkerpagina** De gevel van het singelpand heeft tegenwoordig een witte voeg.

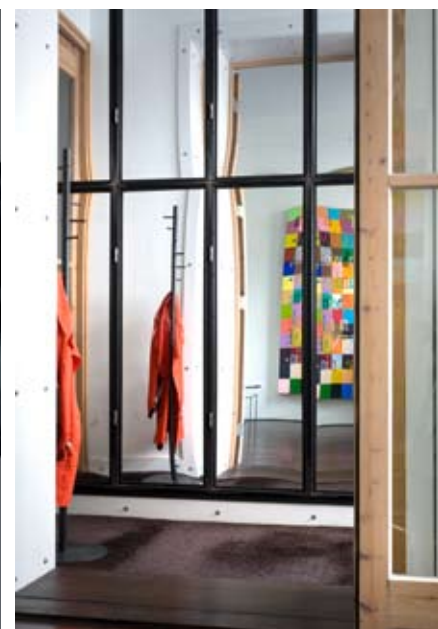

Boven Mathieu Bruls en zijn vriendin Wilma Sikkenga. **Linksonder** Veel meubels en accessoires in huis zijn een eigen ontwerp van Mathieu Bruls. **Rechtsonder** Een spiegel in de hal zorgt voor maximale lichtreflectie. Doorkijk richting woonkamer. **Rechterpagina** Achter de enorme boekenkasten zijn onder meer ongebruikte schouwen weggewerkt. De stoel komt uit de Aluminium Group van Charles en Ray Eames (Vitra).

M

Mathieu Bruls: 'Klassieke singelhuizen als het onze, dat werd gebouwd in 1909, zijn vaak al toe aan hun derde of vierde leven. Er hebben verschillende generaties in gewoond en ze zijn in veel gevallen in gebruik geweest als kantoor of atelier. Kortom: er is van alles mee gebeurd. Dat geldt ook voor dit pand. In feite is het een behoorlijke architectonische kwaliteit dat deze huizen die flexibiliteit hebben, en dus verschillende functies aankunnen. Over duurzaamheid gesproken. In de praktijk betekent het wel dat aan de structuur in de loop der jaren vaak behoorlijk wat kapot is gemaakt. Het eerste dat we daarom altijd doen, is die oude structuur weer kracht geven. Want als je die niet voldoende herkent, voelt een huis onnatuurlijk. Wat we als architect met dit soort verbouwingsprojecten dus in eerste aanleg moet doen, is teruggaan naar de essentie. Het is namelijk niet zo moeilijk om een gekke kuif op te zetten of een scheef bloesje aan te trekken, het is veel moeilijker om orde op zaken te stellen. Maar daarna heb je, zoals gezegd, vrijheid. Dan heb je een waarachtige basis om er iets nieuws tegenaan te zetten of contrast te zoeken.'

De authentieke structuur kracht bijzetten, heeft Bruls onder meer gedaan door hoge deuren met veel glas te plaatsen op de assen van de ruimtes. 'Dat is in overeenstemming met de klassieke taal waarin het huis honderd jaar geleden is gebouwd. Huizen werden georganiseerd langs assen, met zichtlijnen en duidelijk afgebakende ruimtes. Door het na-oorlogse modernisme werd dat overruled. Toen moesten het vooral allemaal in elkaar overvloeiende ruimtes zijn. De glazen kast aan het plafond van de woonkamer is zo'n ingreep die, met een knipoog, de klassieke structuur herstelt. In de jaren zeventig, de tijd van de doorzonkamer, zijn de bouwkundig noodzakelijke dragende binnengevels en en-suite-constructies vaak weggehaald en vervangen door een ►

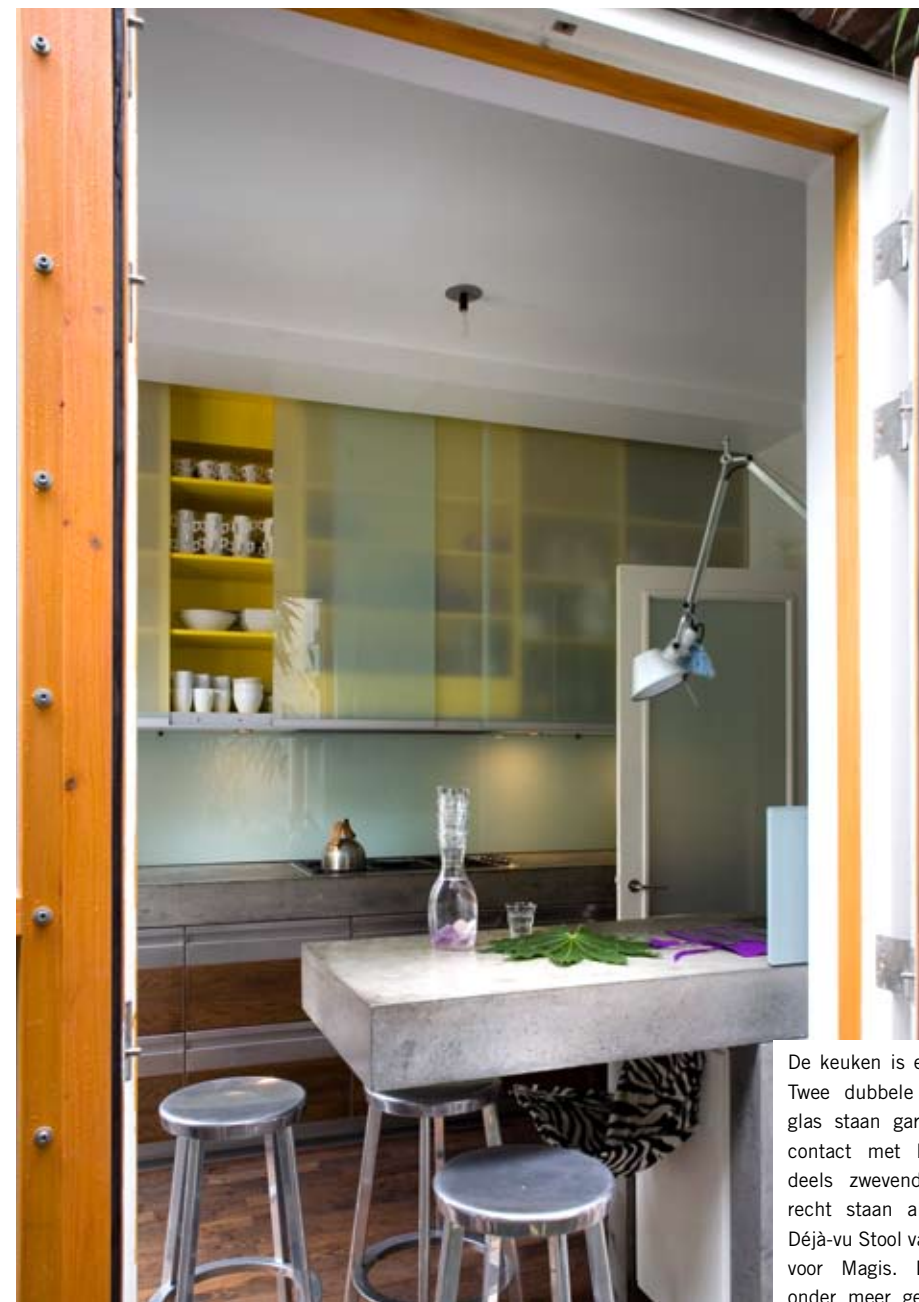

'TERUGGAAN NAAR DE ESSENTIE BETEKEN NIET HET TERUGBRENGEN VAN AUTHENTIEKE DETAILS'

**'HET LIEFST ONTWERP
IK HUIS EN TUIN OM ER
EEN BELEVINGSGEHEEL
VAN TE MAKEN'**

De keuken is een eigen ontwerp. Twee dubbele deuren met veel glas staan garant voor optimaal contact met buiten. Rond het deels zwevende betonnen aanrecht staan aluminium krukken Déjà-vu Stool van Naoto Fukasawa voor Magis. De servieskast is onder meer gevuld met mokken van de Hema en van beeldend kunstenaar Guido Geelen. Kraan x-trend profi 2455 komt uit de collectie van Newform.

Boven Op de bovenverdieping is voor grenen vloeren gekozen. Vloerlamp The Bright Family in de slaapkamer is een eigen ontwerp. Achter de spiegellende schuifdeuren schuilt de garderobekast. **Linksonder** Achterin de op het oosten gelegen tuin is het witte scherm zichtbaar, dat zonlicht weerkaatst. **Rechtsonder** Wastafel en kraanuitloop zijn een eigen ontwerp van Mathieu Bruls. **Rechterpagina** De kinderkamer, met extra kleur.

stalen balk. Maar je voelt aan alles dat zo'n huis eigenlijk uit een voor- en achterkamer opgebouwd wil zijn. Om die gescheidenheid weer voelbaar te maken zonder de doorzon-voordelen teniet te doen, hebben we die glazen kast gemaakt.'

Een andere veel voorkomende ingreep is volgens de architect de aanbouw van een serre. 'Vaak zogenaamd om ruimte te winnen en meer contact te hebben met de tuin. Maar hierdoor wordt de kamer die oorspronkelijk aan de tuin grensde, opeens een donkere tussenkamer die van veel kwaliteiten is beroofd. Zonde. We hebben de serre die hier was toegevoegd dan ook gesloopt. In plaats daarvan hebben we een pui uit twee glazen deuren gemaakt. Zo heeft het huis zélf weer goed contact met de tuin gekregen.'

'Toen de essentie van het huis was hersteld met deze correctiestappen, konden we met ingrepen starten die daar mee contrasteren en die het huis weer 'bij de tijd' brengen. Op de bestaande bouw hebben we nieuwe verdiepingen en een dak van glas toegevoegd.' Wie naar boven gaat, belandt in een ander milieu. Je loopt naar het licht toe. Zelfs de trap is van glas en vormt zo een verticale licht-as die ervoor zorgt dat het licht tot diep in het huis doordringt. 'Helemaal boven, op een zwevende vloer, staat onze badkuip. Je beleeft daar mooie momenten van reflectie als je in bad ligt en de wolken boven je ziet langstrekken of naar de peilloze sterrenhemel tuurt. Uitzonderlijk is ook de wastafel in de andere badkamer: een vlakke plaat die onder een kleine hoek in een spiegelkast steekt. We zijn dat idee nu aan het ontwikkelen tot een kant-en-klaar meubel. Dat doen we overigens vaker, maatwerk meubels ontwikkelen tot autonoom product. Het kastsysteem in de bibliotheek, de lange bank in de zitkamer en de vloerlamp in de werkkamer zijn een paar van die autonome meubels, waarvan een deel in de collectie van de eigen webwinkel M12.nl is te vinden.'

Elke afzonderlijke boekenkast is te zien als deel van één grote kast van negen meter breed en acht meter hoog, die is verdeeld over twee ►

'JE VOELT AAN ALLES
DAT DIT HUIS UIT VOOR-
EN ACHTERKAMERS
OPGEBOUWD WIL ZIJN'

ZELFS DE TRAP IS VAN
GLAS, WAARDOOR HET
LICHT TOT HEEL DIEP IN
HUIS DOORDRINGT

Werkkamer op de nieuw gerealiseerde verdieping. Fauteuil Bench is nog in de studie-fase, ook de overige meubels en de lamp op de vloer zijn eigen ontwerpen. Bureaulamp Tolomeo is van Artemide. **Linkerpagina** De Knotted Chair van Marcel Wanders kreeg een prominente plek (Cappellini). De wandlamp komt uit de collectie van Manufactum.

Door het glazen dak kun je vanuit bad van de buitenlucht genieten. De kraan komt uit de serie Axor Starck van Hansgrohe. Via het transparante trappenhuis bereikt het daglicht de ondergelegen etages.

verdiepingen en in totaal vier kamers. 'Met die kasten zijn de schouwen in huis weggewerkt. Een schouw is enorm bepalend voor de ruimtelijke oriëntatie in een kamer, maar als er geen haard of kachel meer is, voelt dat vreemd. Dan geeft het een soort fantoombeleving. Door die wandvullende kasten zijn de ruimtes rustiger geworden. Je ziet dat de woonkamer nu bijvoorbeeld veel meer is georiënteerd op de tuindeuren. De blik wordt naar de groene oase buiten geleid, in plaats van naar een geamputeerde schoorsteen. Achterin de tuin is een wit scherm geplaatst dat ervoor zorgt dat de zichtlijn zich vanuit het huis naar buiten voortzet. Dat ervaar je heel nadrukkelijk, je ziet voortdurend takken wiegen voor dat witte scherm. Het scherm is ook belangrijk omdat het tot laat zonlicht vangt in de tuin die op het oosten ligt.'

Wat Mathieu Bruls het liefst doet, is huizen ontwerpen tot en met de meubels en de tuin. 'Om er één belevingsgeheel van te maken. In onze keuken is dat goed zichtbaar. We hebben daar twee dubbele deuren met veel glas gemaakt. Als we aan het overkragende betonnen aanrecht eten, zitten we zo goed als buiten. Het zal duidelijk zijn dat teruggaan naar de essentie van een klassiek pand voor ons iets heel anders betekent dan het terugbrengen van authentieke details. Zo hebben we de gevel van witte voegen voorzien, waardoor deze ontzettend sprankelend is geworden. Niet authentiek, maar toch weet ik zeker dat ze dat honderd jaar geleden ook gedaan zouden hebben als het toen mogelijk was geweest. Inmiddels heeft zo'n beetje de halve stad dit voorbeeld gevolgd.' ►

Bruls en Co

Alexander Battalaan 51, Maastricht
(043) 325 24 99, www.brulsenco.nl

18 EH&SPECIAL

interieur
SPECIAL

REFLECTIEMOMENT: IN BAD STAREN NAAR WOLKENLUCHTEN EN STERRENHEMELS

Tips & trucs

De beste ideeën uit het singelpand van architect Mathieu Bruls

1 Net als vroeger

Stap één bij elk renovatieproject: herstel eerst de architectonische structuur. Bruls heeft zijn herenhuis bijvoorbeeld opnieuw georiënteerd op assen en zichtlijnen, zoals past bij de oorspronkelijke architectuur.

2 Sloop!

Niet elke toevoeging is per definitie een verbetering. Zo sloopte Bruls zonder pardon de serre ten faveure van een grote glaspui. Door die ingreep staat de hele benedenverdieping in beter contact met de tuin en werden de verloren kwaliteiten van de achterkamer in ere hersteld.

4 Weggewerkt

Elementen zonder functie, zoals schouwen, kunnen de oriëntatie in een ruimte verstoren. Bruls werkte ze op een ingenieuze manier weg. Hij verstopte ze achter plafondhoge boekenkasten die in verschillende kamers zijn te vinden en daardoor nog meer structuur geven.

3 (Op)nieuw klassiek

Teruggaan naar de essentie betekent niet automatisch dat klassieke stijl-details moeten worden toegevoegd. Bruls bracht het en-suite-gevoel terug door een gloednieuwe glazen kast aan het plafond te bevestigen. Zo ontstond opnieuw een voor- en achterkamer, zonder dat de voordelen van een doorzonhuis teniet werden gedaan.

8 Extra licht

* De trappen in de twee verdiepingen tellende opbouw met glasdak zijn uitgevoerd in glas, waarmee een verticale licht-as is gecreëerd waar ook de onderliggende verdiepingen van profiteren.

* Door een wit scherm achterin de tuin wordt de blik als vanzelf diep de tuin in getrokken. Misschien nog belangrijker: het scherm vangt een maximum aan zonlicht in de op het oosten gelegen tuin.

5 Optisch bedrog

* De deur naar de kelder is verplaatst en zit nu beneden aan de keldertrap in plaats van boven. Daardoor oogt het trappenhuis groter.

* Een spiegelwand in de garderobe maakt de ruimte optisch hoger en zorgt zo dat de entree aan ruimtelijkheid wint.

6 Tuinkamer

Met twee dubbele deuren werd in de keuken het idee van een tuinkamer gecreëerd. Als de deuren open staan, is het net of je buiten zit te eten. Extra effect geeft het overstekende aanrechtblad met aan drie kanten zitruimte, geplaatst pal voor een van de deuropeningen.

7 Flexibel

De maar liefst 360 centimeter lange bank in de woonkamer (een ontwerp van Mathieu Bruls) biedt behalve veel zitruimte nog een ander handigheidje: het zitmeubel kan hydraulisch op chesterfield- of bedoeïenen-hoogte worden ingesteld. Elke hoogte heeft een andere ruimtebeleving.